

Poznámky z Dnů kultury Jihomoravského kraje v družební župě Hajdú-Bihar

Letošní podzim se v Maďarsku vydařil. Teplé počasí, přivítavé modré nebe, radost posedět na lavičce na trávě Vörös hadseregg (Rudé armády), hran horúcou zmrzlinou nebo se projít vinořou krajinnou Tokajce. Právě v onech sluných dnech od 16. do 20. října dlelo v Debrecinu (druhém největším maďarském městě s 230 000 obyvateli) několik desítek českých umělců, po-

Pofadatelé z župního kulturního střediska se nejprve omluvili za ubytování: mělo se původně bydlet ve stranické škole, ale vládnoucí strana před týdnem zmizela, odevzdává svůj majetek, a tak se z její školy staly studentické koleje. Moraván se musí podílet o pokoji luxusního hotelu Aranybika (Zlatý býk) a Kis Debrecen, hotelu, který má k pěti hvězdám poměrně daleko.

Snad se na mě nesí umělci nerozhýněvají, když prozradí, že to byl počátek určité, teď někdy, diskuse uvnitř naší výpravy, kde nejextrémněji křidlo představovalo názor: „Nás nezajímá, jaké tady mají problém, když to nedovedou zabezpečit, nemají si nás zvat!“

Snad se na mě umělci nerozhýněvají, ani když vystolí svůj osobní názor: je přece jen třeba odlišovat byznys, tedy hostování komerčního typu, na němž pořadatel vydělá, a kulturní reprezentaci, kde jde v prvé řadě o porozumění, o toleranci a rozvoj učesitelných vztahů mezi národy.

Zdaleka ne každému zahraničnímu souboru, který v rámci družebních styků přijede do Brna, se dostane tak kvalitní a pozorně pečlivá návštěva v Debrecinu; celá akce podle naše odhadu přišla na částku blízkou milionu korun, přičemž zisk ze vstupného mohl činit pouze desetinu. A ač je Debrecin napohled velmi klidně a spravidla město, nebylo možné si nevšimnout, přes všechnu snahu abychom to nijak nepocítili, že maďarskou soudružství prožívají právě období určité nervozity, nejistoty, co bude dál, přirozených obav z extrému, ať pravice včetně.

Jako cizince nás to samozřejmě zajímalo nemusí, ale jako přátelé můžeme projít pochopení.

V úterý ráno jsem si opět kupil noviny Hajdú-Bihari Napló. Zmínka o Maďarské socialistické dělnické straně ztráže přes noc zmizela.

Noviny

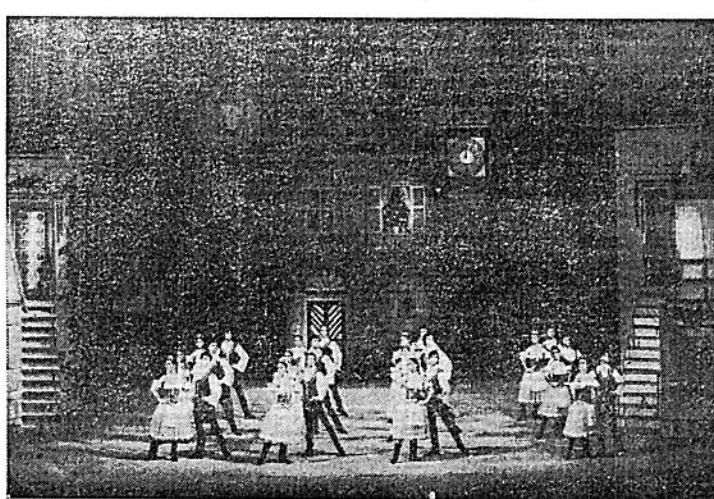
S vedoucím kulturní rubriky novin Hajdú-Bihari Napló s názvem Rovnost družbu, Sándorem Erdéjem, jsem se seznámil v pondělí na vernisáži výstavy obrazů z gottwaldovské galerie. „V tříráží vašeho listu jsem měl název drážíjsi, Maďarskou socialistické dělnické strany; znamená to, že ji zůstáváte výsní?“ zajímala se. „Ni-koli,“ vysvětluje Sándor, „zde pouze napsáno, že tato strana je zakladatelkou našich novin. A možná tam brzy nebude ani to. Na titulní straně nese možnou označení politický deník.“ (Heslo Proletáři všechny země, spojte se! zmizelo z hlavičky listu už 9. října, v době sjezdu MSDS, resp. MSS.) „A komu ted budou vaše noviny patřit?“ Chceme být nezávislý, nestranický deník. Miliony různého zisku které jsme dosud odevzdávali straně, nám zůstáne.“ Chcete být nezávislý levicový deník? Více než ano.“ Znamená to, že budete například oponovat opozičnímu zápisnímu týdeníku Úton? „To ani ne. In Debrecinu budou prostě vycházet dva nezávislé listy: deník a týdeník.“

ne Budapešť 1956, „krev, obě a peklo, revoluce přichází“, kde se sugestivní otázka „Kde jsi byl, když Budapešť hotela?“ a o dnešku zpěvácka zpívá: „Svět na nás opět hledí.“

Jak se dařilo baletu

V pěkné, červené obležené a shora přirozeným světlem osvěcené zkoušebně Kölceského kulturního střediska jsem navštívil rozcvičku hránského baletu, Korepetitorka Alena Husková braje na klavír, národní umělkyně Olga Skálová dává krátké povely, u náhledu se střídají dvě skupiny tanečníků, jaká bude veber Coppélia?

Svanildu tančí Miluša Doležáková (namisto Soni Sejdové, zaměstnané úvazkem v Bratislavě), Francka Zdeněk Kárný. První obraz, scéna Vojtěcha Stolý, podle pokrytého přítomnosti autora připomínající zdejšímu jevišti. Na balkóně vpravo se objeví postava graciezní dámy s kníhou, „Královna!“ vydchne okouzlenou maďarskou holčičku, která sedí za mnou. Není to královna, je to lutka, jak nakonec sama Svanilda zjistí v snad nekrásnějším číslo pedipedil, monografii Woodyho

K inscenaci Coppélia přivezli kamión Státního divadla v Brně do Debrecina dekoraci, kterou navrhli Vojtěch Stolý.

Foto: Rafael Sedláček

Co všechno si lze koupit: monografie Michala Gorbačova, Ničky Chruščova, George Bushe a Nelsona Mandely, Můj život od Ingri Bergmanové, spisy Graha Greenea, obrázkovou publikací Izrael, Učebnice projektového angličtiny Toma Hutchinsona, Setkání se sotím od Milovana Džilase, obrázkovou rockovou encyklopédii, monografii Woodyho

Kulturní stánky

Kulturní domy, které jsme na výstavě, opravdu stály za pochvalu. Nejkrásnější ze všech je prý v Sárospataku, starém skotském městě (v letech 1650–1654 zde působil Komenský) s 15 stánky ovládanými dle Imreho Makovece, byl postaven před festiety za 103 milionů forintů, z nichž pět milionů přispěl obyvatelstvo města dobrovolnou sbírkou. Vedle kina a knihovny disponuje dům dětským sálem pro 450 osob, který lze zvázt i až pro 2000 lidí, jak nám sdělil ředitel István Foldiš, působí zde amatérský symfonický orchestr, omskrt za západu hostuje filharmonie z Budapešti, v zámečcích krátkých se vystupují 700 dětí. Klub tří z tří deseti milionového stavu dětí je vystavěn až pro 350 lidí a knihovna také dětský kontejner s ping-ponzem a v suterénu kupečinu.

Peter Fedor měl dlehlík neuvedenou zvěst: o jednom z nejdávnějších vikendů pobýlo ve Vidni 800 000 (slovy osm set tisíc) Maďarů „Elektroniku nákupujem ve Vidni, díky v Jugoslávii... a u vás? No, bývá výhodnější přivézt z ČSSR přibory...“

Manželce jsem v debrecenském hotele v budově kompleksu koupil svátek za 980 Ft. Peter Fedor zase chodil ve svetu z Československa. Nic jsme si nevyčítal.

Závěry

Pode měho odhadu a očích svědků činila návštěvnost Dnů kultury přiblížně tisíc: vernisáž výstavy 30 lidí, úvodní galaprogram s proslovem profesora Sýkory 90 diváků (vymohla mň. Maďarská lidová armáda), koncert v hudební škole také tisíc, Coppélia v Hajdúbszörnyém snad 150 až 200 lidí, Coppélia v Debrecinu 270 osob, koncert v Püspökpalánky 90 posluchačů, Coppélia v Nádúdvaru 170, koncert v Berettyóújfalu 20 až 30 zájemců.

Kulturní domy v Maďarsku jsou zřejmě tak, aby ladily s okolím zástavby a s relikem kralyně, souzavou s její reliktem knalyní. Svatý Šebestián, rovněž významný románský, scii, románský Salmański Rudolfovi Shamovi, myvalně leporelo přemluvila. Návrh ze Sovětského svazu od Andreje Gida, erotický románský autor I. J. z české dynastie Ming Láska na modlitebnině koberci (vydal nakladatelství Illustrace) za 200 Ft i s dobovými ilustracemi, texty písni Boba Dylanu, kromě Deset dnů, které a podzimu 1956, knížku zpěváčky Sally Zalainayové o její italské přítelkyni a maďarské rodace, poslankyni italského parlamentu Ciccillino sexkyní, knifku o samotné Sarolti Zalainayové, Nakovoukovou Lotitu, plném knihu o János Kádárovi, erotický časopis Erato, původní maďarské knihy Karoly a Stalinovi, Trockém, Bucharinovi a Curbanovovi, studiu Revolučního středního Evropy 1917–1921... Z pera českých autorů ještě v Debrecinu viděl jedně instruktážní příručku Jaroslava Andra Škoda – pro majitele našich automobilů.

Kin v Debrecinu nepřemítáno: Hungária, Apollón, Metropol, Hiradó, Árrd, Kádý, týden se hraje Hungária už od 1. října, a to tak, že Hungária už vlastní určitý titul dopoledne a večer a naopak. V dobu našeho pobytu byl na programu jen jeden domácí film: Horoscop Ježíše Krista režiséra Miklóše Jancsára. Viděl jsem toto podebrané v bloudném modernismu člověka už před párem let v Budapešti, a tak jsem si vypadal ráděj americký thriller Alana Parorda Srdeče anděla (a nebyl jsem sklamán a posléze o dva týdny horší komerční snímek Mambo (Fair Game), v němž zdářil nezvýšit překvapení nadšení do bytu své odmatové mladé jedovatého hada. Kdy upozorňovaly portáty, od 2. listopadu se má v Debrecinu hrát Šest se skupinou Pink Floyd a od 9. listopadu legendární Emma-nuela.

O živobytí

Násilný tlumočník Péter Fodor Československo zná, neboť studuje chemicko-technologickou fakultu v Pardubických Horovici a na maďarských hospodách, které jsou věsměs v soukromých rukou. U nás nejsou hospody,“ tvrdí Péter a upřesňuje. „U vás jsou, u nás ne.“ Ale já!“ odpovídá, „vždyť jsme teď spolu zde.“ Významně rozpoznavatelné české a maďarské strany, kdežto v Debrecinu ještě významnější sestava. Andra Škoda – pro majitele našich automobilů.

S pochopitelnou trpkostí si naši umělci občas pastýřovali na slabou propagaci. Skutečně: plakáty na ulicích župního města mnoho vidět nebylo. Ale noviny Hajdú-Bihari Napló inzerovaly v kulturní rubrice každý den všechny pořady.

Podivujeme se ještě na konkurenční: v záti sklidil v Kölceském kulturním středisku obrovský úspěch jihokorejského divadla, v době konání dnů kulturny našeho kraje sehrál v Českonickém divadle izraelský státní balet Batscheva jedno z osmi představení svého maďarského turné, o týden dříve hostila tamější filharmonie Londýnský symfonický orchestr.

Z Debrecinu jsme spolu s náměstkem ředitele Krajského kulturního střediska dr. Jaroslavem Hubáčkem odjížděli s přesvědčením, že jsme absolvovali zřejmě poslední akci svého druhu; rozuměj velké dny kulturny s oficiální delegací, oficiálním zahájením a účinkováním početných kolektívů před většinou významnými jedovatými hady. Koncert v hudební škole také, Coppélia v Hajdúbszörnyém snad 150 až 200 lidí, Coppélia v Debrecinu 270 osob, koncert v Püspökpalánku 90 posluchačů, Coppélia v Nádúdvaru 170, koncert v Berettyóújfalu 20 až 30 zájemců.

Jak se daří Maďarům? Průměrný výdělek činí 7 000 Ft. Litru mléka stojí 12,90, pivo v samoobsluze 20, kilo gombasek 240, kilo paprikové slaniny 66, stejně množství přeňaderných skvark 40 Ft. Čtvrtiková krabice obilbeného rozmírkového „musli“ stálá v sále dny kulturny s oficiální delegací, oficiálním zahájením a účinkováním početných kolektívů před většinou významnými jedovatými hady. Koncert v hudební škole také, Coppélia v Hajdúbszörnyém snad 150 až 200 lidí, Coppélia v Debrecinu 270 osob, koncert v Püspökpalánku 90 posluchačů, Coppélia v Nádúdvaru 170, koncert v Berettyóújfalu 20 až 30 zájemců.

Pred hotelom Aranybika nás potkal malebný žebřák s kloboukem, jeho mladý kolega brnkal před obchodním domem na kytařu a vyzpěval (falešně) dvacetiletý evergreen Ome-ge-potácký. Perspektiva kvíček je pro 47 na 55 forintů.

Pred hotelom Aranybika nás potkal malebný žebřák s kloboukem, jeho mladý kolega brnkal před obchodním domem na kytařu a vyzpěval (falešně) dvacetiletý evergreen Ome-ge-potácký. Perspektiva kvíček je pro 47 na 55 forintů.

Slyšel jsem i takový názor: co je nám, obyčejný lidem, platná demokracie, když máme obavy, jak se užíváme, a co s námi bude, až budeme stati. Vzpomínám, že jsme si přítom na maďarský filmový týdeník z letosího dneky, nenechali vizit. A jestem přesvědčen, že Dny kultury Jihomoravského kraje v župě Hajdú-Bihár – i když ve skromnější míře, než nekálo – k tomuto přátelství přispěly, aby diferenciaci v politickém vývoji východoevropských zemí vedla byť jen v názku k odcitování jejich národů a kultur. Věřím, že si národy našich zemí své přátelství, minohrádky doslova vyzdvívají na dějinách, nenechají vizit. A jestem přesvědčen, že Dny kultury Jihomoravského kraje v župě Hajdú-Bihár – i když ve skromnější míře, než nekálo – k tomuto přátelství přispěly, aby diferenciaci v politickém vývoji východoevropských zemí vedla byť jen v názku k odcitování jejich národů a kultur. Věřím, že si národy našich zemí své přátelství, minohrádky doslova vyzdvívají na dějinách, nenechají vizit. A jestem přesvědčen, že Dny kultury Jihomoravského kraje v župě Hajdú-Bihár – i když ve skromnější míře, než nekálo – k tomuto přátelství přispěly, aby diferenciaci v politickém vývoji východoevropských zemí vedla byť jen v názku k odcitování jejich národů a kultur. Věřím, že si národy našich zemí své přátelství, minohrádky doslova vyzdvívají na dějinách, nenechají vizit. A jestem přesvědčen, že Dny kultury Jihomoravského kraje v župě Hajdú-Bihár – i když ve skromnější míře, než nekálo – k tomuto přátelství přispěly, aby diferenciaci v politickém vývoji východoevropských zemí vedla byť jen v názku k odcitování jejich národů a kultur. Věřím, že si národy našich zemí své přátelství, minohrádky doslova vyzdvívají na dějinách, nenechají vizit. A jestem přesvědčen, že Dny kultury Jihomoravského kraje v župě Hajdú-Bihár – i když ve skromnější míře, než nekálo – k tomuto přátelství přispěly, aby diferenciaci v politickém vývoji východoevropských zemí vedla byť jen v názku k odcitování jejich národů a kultur. Věřím, že si národy našich zemí své přátelství, minohrádky doslova vyzdvívají na dějinách, nenechají vizit. A jestem přesvědčen, že Dny kultury Jihomoravského kraje v župě Hajdú-Bihár – i když ve skromnější míře, než nekálo – k tomuto přátelství přispěly, aby diferenciaci v politickém vývoji východoevropských zemí vedla byť jen v názku k odcitování jejich národů a kultur. Věřím, že si národy našich zemí své přátelství, minohrádky doslova vyzdvívají na dějinách, nenechají vizit. A jestem přesvědčen, že Dny kultury Jihomoravského kraje v župě Hajdú-Bihár – i když ve skromnější míře, než nekálo – k tomuto přátelství přispěly, aby diferenciaci v politickém vývoji východoevropských zemí vedla byť jen v názku k odcitování jejich národů a kultur. Věřím, že si národy našich zemí své přátelství, minohrádky doslova vyzdvívají na dějinách, nenechají vizit. A jestem přesvědčen, že Dny kultury Jihomoravského kraje v župě Hajdú-Bihár – i když ve skromnější míře, než nekálo – k tomuto přátelství přispěly, aby diferenciaci v politickém vývoji východoevropských zemí vedla byť jen v názku k odcitování jejich národů a kultur. Věřím, že si národy našich zemí své přátelství, minohrádky doslova vyzdvívají na dějinách, nenechají vizit. A jestem přesvědčen, že Dny kultury Jihomoravského kraje v župě Hajdú-Bihár – i když ve skromnější míře, než nekálo – k tomuto přátelství přispěly, aby diferenciaci v politickém vývoji východoevropských zemí vedla byť jen v názku k odcitování jejich národů a kultur. Věřím, že si národy našich zemí své přátelství, minohrádky doslova vyzdvívají na dějinách, nenechají vizit. A jestem přesvědčen, že Dny kultury Jihomoravského kraje v župě Hajdú-Bihár – i když ve skromnější míře, než nekálo – k tomuto přátelství přispěly, aby diferenciaci v politickém vývoji východoevropských zemí vedla byť jen v názku k odcitování jejich národů a kultur. Věřím, že si národy našich zemí své přátelství, minohrádky doslova vyzdvívají na dějinách, nenechají vizit. A jestem přesvědčen, že Dny kultury Jihomoravského kraje v župě Hajdú-Bihár – i když ve skromnější míře, než nekálo – k tomuto přátelství přispěly, aby diferenciaci v politickém vývoji východoevropských zemí vedla byť jen v názku k odcitování jejich národů a kultur. Věřím, že si národy našich zemí své přátelství, minohrádky doslova vyzdvívají na dějinách, nenechají vizit. A jestem přesvědčen, že Dny kultury Jihomoravského kraje v župě Hajdú-Bihár – i když ve skromnější míře, než nekálo – k tomuto přátelství přispěly, aby diferenciaci v politickém vývoji východoevropských zemí vedla byť jen v názku k odcitování jejich národů a kultur. Věřím, že si národy našich zemí své přátelství, minohrádky doslova vyzdvívají na dějinách, nenechají vizit. A jestem přesvědčen, že Dny kultury Jihomoravského kraje v župě Hajdú-Bihár – i když ve skromnější míře, než nekálo – k tomuto přátelství přispěly, aby diferenciaci v politickém vývoji východoevropských zemí vedla byť jen v názku k odcitování jejich národů a kultur. Věřím, že si národy našich zemí své přátelství, minohrádky doslova vyzdvívají na dějinách, nenechají vizit. A jestem přesvědčen, že Dny kultury Jihomoravského kraje v župě Hajdú-Bihár – i když ve skromnější míře, než nekálo – k tomuto přátelství přispěly, aby diferenciaci v politickém vývoji východoevropských zemí vedla byť jen v názku k odcitování jejich národů a kultur. Věřím, že si národy našich zemí své přátelství, minohrádky doslova vyzdvívají na dějinách, nenechají vizit. A jestem přesvědčen, že Dny kultury Jihomoravského kraje v župě Hajdú-Bihár – i když ve skromnější míře, než nekálo – k tomuto přátelství přispěly, aby diferenciaci v politickém vývoji východoevropských zemí vedla byť jen v názku k odcitování jejich národů a kultur. Věřím, že si národy našich zemí své přátelství, minohrádky doslova vyzdvívají na dějinách, nenechají vizit. A jestem přesvědčen, že Dny kultury Jihomoravského kraje v župě Hajdú-Bihár – i když ve skromnější míře, než nekálo – k tomuto přátelství přispěly, aby diferenciaci v politickém vývoji východoevropských zemí vedla byť jen v názku k odcitování jejich národů a kultur. Věřím, že si národy našich zemí své přátelství, minohrádky doslova vyzdvívají na dějinách, nenechají vizit. A jestem přesvědčen, že Dny kultury Jihomoravského kraje v župě Hajdú-Bihár – i když ve skromnější míře, než nekálo – k tomuto přátelství přispěly, aby diferenciaci v politickém vývoji východoevropských zemí vedla byť jen v názku k odcitování jejich národů a kultur. Věřím, že si národy našich zemí své přátelství, minohrádky doslova vyzdvívají na dějinách, nenechají vizit. A jestem přesvědčen, že Dny kultury Jihomoravského kraje v župě Hajdú-Bihár – i když ve skromnější míře, než nekálo – k tomuto přátelství přispěly, aby diferenciaci v politickém vývoji východoevropských zemí vedla byť jen v názku k odcitování jejich národů a kultur. Věřím, že si národy našich zemí své přátelství, minohrádky doslova vyzdvívají na dějinách, nenechají vizit. A jestem přesvědčen, že Dny kultury Jihomoravského kraje v župě Hajdú-Bihár – i když ve skromnější míře, než nekálo – k tomuto přátelství přispěly, aby diferenciaci v politickém vývoji východoevropských zemí vedla byť jen v názku k odcitování jejich národů a kultur. Věřím, že si národy našich zemí své přátelství, minohrádky doslova vyzdvívají na dějinách, nenechají vizit. A jestem přesvědčen, že Dny kultury Jihomoravského kraje v župě Hajdú-Bihár – i když ve skromnější míře, než nekálo – k tomuto přátelství přispěly, aby diferenciaci v politickém vývoji východoevropských zemí vedla byť jen v názku k odcitování jejich národů a kultur. Věřím, že si národy našich zemí své přátelství, minohrádky doslova vyzdvívají na dějinách, nenechají vizit. A jestem přesvědčen, že Dny kultury Jihomoravského kraje v župě Hajdú-Bihár – i když ve skromnější míře, než nekálo – k tomuto přátelství přispěly, aby diferenciaci v politickém vývoji východoevropských zemí vedla byť jen v názku k odcitování jejich národů a kultur. Věřím, že si národy našich zemí své přátelství, minohrádky doslova vyzdvívají na dějinách, nenechají vizit. A jestem přesvědčen, že Dny kultury Jihomoravského kraje v župě Hajdú-Bihár – i když ve skromnější míře, než nekálo – k tomuto přátelství přispěly, aby diferenciaci v politickém vývoji východoevropských zemí vedla byť jen v názku k odcitování jejich národů a kultur. Věřím, že si národy našich zemí své přátelství, minohrádky doslova vyzdvívají na dějinách, nenechají vizit. A jestem přesvědčen, že Dny kultury Jihomoravského kraje v župě Hajdú-Bihár – i když ve skromnější míře, než nekálo – k tomuto přátelství přispěly, aby diferenciaci v politickém vývoji východoevropských zemí vedla byť jen v názku k odcitování jejich národů a kultur. Věřím, že si národy našich zemí své přátelství, minohrádky doslova vyzdvívají na dějinách, nenechají vizit. A jestem přesvědčen, že Dny kultury Jihomoravského kraje v župě Hajdú-Bihár – i když ve skromnější míře, než nekálo – k tomuto přátelství přispěly, aby diferenciaci v politickém vývoji východoevropských zemí vedla byť jen v názku k odcitování jejich národů a kultur. Věřím, že si národy našich zemí své přátelství, minohrádky doslova vyzdvívají na dějinách, nenechají vizit. A jestem přesvědčen, že Dny kultury Jihomoravského kraje v župě Hajdú-Bihár – i když ve skromnější míře, než nekálo – k tomuto přátelství přispěly, aby diferenciaci v politickém vývoji východoevropských zemí vedla byť jen v názku k odcitování jejich národů a kultur. Věřím, že si národy našich zemí své přátelství, minohrádky doslova vyzdvívají na dějinách, nenechají vizit. A jestem přesvědčen, že Dny kultury Jihomoravského kraje v župě Hajdú-Bihár – i když ve skromnější míře, než nekálo – k tomuto přátelství přispěly, aby diferenciaci v politickém vývoji východoevropských zemí vedla byť jen v názku k odcitování jejich národů a kultur. Věřím, že si národy našich zemí své přátelství, minohrádky doslova vyzdvívají na dějinách, nenechají vizit. A jestem přesvědčen, že Dny kultury Jihomoravského kraje v župě Hajdú-Bihár – i když ve skromnější míře, než nekálo – k tomuto přátelství přispěly, aby diferenciaci v politickém vývoji východoevropských zemí vedla byť jen v názku k odcitování jejich národů a kultur. Věřím, že si národy našich zemí své přátelství, minohrádky doslova vyzdvívají na dějinách, nenechají vizit. A jestem přesvědčen, že Dny kultury Jihomoravského kraje v župě Hajdú-Bihár – i když ve skromnější míře, než nekálo – k tomuto přátelství přispěly, aby diferenciaci v politickém vývoji východoevropských zemí vedla byť jen v názku k odcitování jejich národů a kultur. Věřím, že si národy našich zemí své přátelství, minohrádky doslova vyzdvívají na dějinách, nenechají vizit. A jestem přesvědčen, že Dny kultury Jihomoravského kraje v župě Hajdú-Bihár – i když ve skromnější míře, než nekálo – k tomuto přátelství přispěly, aby diferenciaci v politickém vývoji východoevropských zemí vedla byť jen v názku k odcitování jejich národů a kultur. Věřím, že si národy našich zemí své přátelství, minohrádky doslova vyzdvívají na dějinách, nenechají vizit. A jest